

Nemzetpolitikai összefoglaló

2013. 45. hét

KÖZIGAZGATÁSI ÉS IGAZSÁGÜGYI
MINISZTERIUM
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKÁRSÁG

NPKI | NEMZETPOLITIKAI
KUTATÓINTÉZET

Már az interneten is regisztrálhatnak a határon túl élő kettős állampolgárságú magyarok

Már az interneten is kérhetik a választási névjegyzékbe vételhez szükséges regisztrációjukat a határon túl élő kettős állampolgárságú magyarok. A regisztrációs kérelmet a Nemzeti Választási Iroda (NVI) <http://www.valasztas.hu> című internetes oldalán tölthetik ki az arra jogosultak, vagy az ügyfélkapun keresztül küldhetik be. Az NVI oldalán november 1-jén megjelent tájékoztatóban emlékeztetnek arra, hogy 2014-től a magyarországi lakcímmel nem rendelkező magyar választópolgárok is szavazhatnak az országgyűlési választásokon és az országos népszavazásokon, amennyiben az NVI-től kéri felvételüket a névjegyzékbe. A regisztrációhoz érvényes magyar személyi azonosító, érvényes magyar útlevél, honosítási okirat vagy állampolgársági bizonyítvány szükséges. Jelezték azt is, hogy az érintettek változatlanul postai úton is eljuttathatják kérelmüket az NVI-hez.

Menetelés Bukarestig?

A Székelyek Nagy Menetelése bebizonyította, Bukarest többé nem mondhatja, hogy a székelyföldi autonómiairokvés nem tükrözi az ott élők igényét, tárgyalnia kell erről a székelység képviselőivel – jelentette ki Izsák Balázs, a Székely Nemzeti Tanács elnöke. Elmondta, a szervezet elérte célját: 54 kilométeres összefüggő menetoszlop alakult ki Bereck és Kökös között, 150 ezer résztvevővel. „Ha ide számoljuk, hogy további 30 helyszínen szimpátiatüntetéseket szerveztek, akkor 200 ezren voltunk. Ekkora tömeget nem lehet nem észrevenni, ezért bízom benne, hogy elkezdődhet a párbeszéd a kormánnyal a Székelyföld jövőjéről” – húzta alá a fennállásának 10. évfordulóját ünneplő szervezet vezetője Marosvásárhelyen. Izsák úgy érzi, a sikeres vasárnapi megmozdulás óta a közösség önbizalma is megnőtt, megerősödött a belső kohézió, az autonómiaüdvölemhez szükséges erkölcsi és szellemi kapacitás.

Victor Ponta román miniszterelnök egyébként hétfőn az MTI-nek úgy nyilatkozott: a kormány Románia alkotmányának és az európai gyakorlatnak megfelelő módon fog válaszolni a székelység autonómiaigényére. Ezzel egy időben Borbély László, az RMDSZ politikai alelnöke a Radio France Internationale (RFI) francia rádióállomás román nyelvű adásának nyilatkozva bejelentette: a szövetség két hónap alatt befejezi a Székelyföld területi autonómiajára vonatkozó új törvénytervezetét. „Dél-Tirolban és Finnországban pozitív példák vannak, amelyeket át lehet venni, de mindez a többség politikai akaratától függ” – mondta Borbély László. Az RMDSZ alelnöke szerint a magyar közösség üzenete az, hogy „nem lehet figyelmen kívül hagyni Románia 1,3 millió lakosának akaratát”.

Számos külföldi lap is cikkezett hétfőn a Székelyek Nagy Meneteléséről. A The Washington Post beszámolt arról, hogy magyarok ezrei vonultak fel autonómiát követelve. Az amerikai AP hírügynökség idézte Kelemen Hunor RMDSZ-elnököt, aki szerint a tiltakozás

résztevői a nemzeti identitás megőrzése és a gazdasági fejlődés érdekében kérik a területi autonómiát. A Székelyek Nagy Menetelése többnyire visszhangtalan maradt a hétfői román sajtóban, az elvétve megjelent kommentárok többsége pedig kudarcnak állította be a vasárnapi demonstrációt.

Bukarestben, majd Brüsszelben tartana autonómiademonstrációkat a Székelyek Nagy Menetelése tapasztalatai alapján Tőkés László. Az Erdélyi Magyar Nemzeti Tanács (EMNT) elnöke a csütörtöki nagyváradi sajtótájékoztatóján közzétett nyilatkozatában az év romániai eseményeként említette a vasárnap tartott menetelést. Hozzátette, a felvonulás „a székelyföldi és erdélyi magyarok azon hitéről tett tanúbizonyságot, hogy egyesült erővel ledönthetik az útjukban álló akadályokat, és megvalósíthatják Székelyföld területi autonómiáját”. Tőkés László szerint a Székelyföld területi autonómiájával együtt a Partium és más történelmi régiók önrendelkezésének, valamint Erdély regionális önkormányzatának a megvalósítását is célul kell kitűzni „a többségi románsággal való megegyezés alapján”.

Cristian Diaconescu, Traian Băsescu államfő tanácsosa, volt szociáldemokrata párti külügyminiszter egyébként csütörtökön úgy nyilatkozott, Románia a kisebbségi jogok tekintetében valamennyi vállalását teljesítette és igazodik a modern európai normákhoz. „Örölnék, ha Magyarországon is hasonló eredményeket mutatna fel a kisebbségvédelem területén. Erről szívesen megosztanánk tapasztalatainkat a magyar kormánnyal” – mondta Diaconescu, aki Martonyi János magyar külügyminiszter szerdai nyilatkozatára kívánt reagálni. Martonyi felidézte: a román alkotmány kimondja, hogy Románia egységes nemzetállam, ezt azonban egyáltalán nem kérdőjelezné meg, ha olyan helyi öngazgatási, önrendelkezési formációk, autonómiák jönnének létre, amelyek egyébként az állam egységét nem érintik.

Nem lesz december 8-án egyszerre hat megyében referendum

Kovászna, Hargita, Maros és Szilágy megyében várhatóan még novemberben napirendre tűzi a megyei önkormányzat az RMDSZ határozattervezetét a fejlesztési régiók átalakítására vonatkozóan. Bihar és Szatmár megyében azonban a vonatkozó javaslatot még be sem nyújtották az illetékesek, így az RMDSZ által korábban felvázolt menetrend – mely szerint december 8-án hat megyében egyszerre tartanának referendumot – minden bizonnyal újratervezésre szorul. A székelyföldi megyékben a szavazólapon egyetlen kérdés szerepel majd: „Egyetért azzal, hogy Kovászna, Hargita és Maros megye közös gazdasági-fejlesztési régiót alkosson Marosvásárhely régióközponttal?”. A partiumi Bihar Szatmár és Szilágy megyében a kérdés a Nagyvárad-központú régióra vonatkozna. A terv kivitelezését tovább nehezíti, hogy a vonatkozó tervezetek elfogadása esetén a prefektusok megakadályozhatják a népszavazás megszervezését azáltal, hogy megtámadják a testületek döntését. Borbély László, az RMDSZ politikai alelnöke a Krónika érdeklődésére elmondta, a referendum-terv kivitelezése egyelőre jól halad, és arra számítanak, hogy sikerre vihetik az elképzelést. Az RMDSZ alelnöke hangsúlyozta: a különböző megyékben tervezett

népszavazások nem függenek egymástól, ha az egyik megyében valamilyen módon megakadályozzák a referendum kiírását, a másik megyében még megtartják a voksolást.

Villámcsődület a MOGYE-n

Több száz diák vonult a Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem (MOGYE) főépületének az udvarára szerdán a magyar tagozatot ért igazságtalanságok ellen tiltakozva. A villámcsődület keretében a résztvevők lapokat emeltek a magasba, melyeken az orvosi egyetem magyar tagozatának követeléseit és a magyar tagozat létrehozását szavatoló oktatási törvénycikkelyt tüntették fel. A magyar tagozat vezetője, Szabó Béla professzor elmondta, „a tanügyi törvény biztosítja a széleskörű magyar nyelvű oktatást, amelynek életbe ültetésével az egyetemünk mai napig adós”. „Azt akarjuk, hogy mi magunk dönthessünk a magyar tagozatot érintő oktatási kérdésekről, ehhez pedig szükség van strukturális keretekre, nemcsak engedményekre, s nemcsak arra, hogy megtúrtek legyünk: bele szeretnénk szólni az egyetem sorsába.” A villámcsődület résztvevői összeírták követeléseiket négy pontban s aláírták a diákokkal és a jelen lévő tanárokkal. A követelések közt szerepel, hogy kétnyelvű gyakorlatok, külön gyakorlati csoportok, ehhez rendelt magyar álláskeretek és önálló magyar tanszékek létrehozását igénylik. A villámcsődület után a magyar oktatók az aláírt íveket felvitték a rektori hivatalba, s átadták Leonard Azamfirei rektornak.

Eljárás indult a Kétnyelvű Dél-Szlovákia aktivistái ellen

Büntetőeljárást kezdeményezett a vágssellyei rendőrség a Kétnyelvű Dél-Szlovákia mozgalom ismeretlen aktivistái ellen, amiért múlt vasárnap a Pered település nevét jelző táblákat „Tešedíkovo”-ról „Pered” feliratúra cserélték, így szerevve érvényt a helyi lakosok népszavazáson kifejtett akaratának. A mozgalom aktivistái az eredeti helységnévtáblákat leszerelték, és helyére sajátjukat tették, az eredetit magukkal vitték. A tábla értéke 300 euró körül van, az okozott kár értékéből eredően fél évtől két évig terjedő börtönbüntetés is kiszabható. A mozgalom a szlovák kormány azon döntésére reagált, amely a sikeres népszavazás ellenére elutasította azt, hogy a község visszakapja történelmi nevét. A táblát a közútkezelő munkatársai szervek egy napon belül eltávolították. Kiderült a település MKP-s alpolgármestere értesítette őket, aki az egyik kereskedelmi televízióknak nyilatkozva, vandál tettnek minősítette az aktivisták akcióját. A Kétnyelvű Dél-Szlovákia mozgalom később közleményben tudatta: nem ellopták a táblákat, hanem lecserélték azokat, mivel a legitim népszavazás után a két régi „Tešedíkovo” feliratra már nincs szükség. „Állami tulajdonról lévén szó, ezeket a táblákat egy levél kíséretében csütörtökön postáztuk Robert Kaliňák belügyminiszter, valamint Jana Dubovcová ombudsman részére” – tájékoztattott a mozgalom, amely kéri Robert Fico miniszterelnököt és a belügyminisztert, hogy változtassák meg a peredi kérdésben hozott döntésüket. A

mozgalom szerint a kormány peredi népakaratot durván megsértő döntése után csak a polgári engedetlenség eszközéhez lehet folyamodni. „Ez az ügy már nem csak a kétnyelvűségről szól, hanem a legalapvetőbb demokratikus értékek sárba tiprásáról, mely ennek a köztársaságnak minden polgárát károsítja. Ezért nem csak magunkra, hanem az összes demokratikusan gondolkodó emberre érezzük sértőnek a vandalizmus vádját” – közölte a mozgalom.

Az 1944/45-ös áldozatokra emlékeztek Csúrogon

Idén először koszorúzott a vajdasági magyar közösség az 1944/45-ös áldozatok tiszteletére felállított új emlékműnél Csúrogon. Politikai pártok, önkormányzatok, civil szervezetek és magánszemélyek koszorúztak vasárnap Csúrogon azon a helyen, ahol június végén Áder János magyar és Tomislav Nikolic szerb elnök is fejet hajtott a második világháborúban és azt követően ártatlanul kivégezettek előtt. A vajdasági magyarság eddig tizenkilenc alkalommal emlékezett a csúrogi áldozatokra, a korábbi emlékhelyen álló fakeresztet és kőtáblát azonban többször meggyalázták. A szerb kormány azt ígérte, hogy a szobor körül emlékpark is épül majd, ez egyelőre nem valósult meg. Teleki Júlia, a csúrogi megemlékezés szervezője beszédében kijelentette, hogy „az áldozatok a magyar nemzet áldozatai”, s a hozzátartozóknak emlékezniük kell rájuk. Korsós Tamás, Magyarország szabadkai főkonzulja beszédében kiemelte: európai jelentőségűnek nevezhető, hogy a szerb törvényhozás politikai nyilatkozatban ítélte el a kollektív bűnösség elvét. „Szerbia Magyarország erőteljes támogatásának is köszönhetően hatalmas lépést tett az EU-integráció felé, de ez nem csak gazdasági integráció, hanem a jog és az igazságosság térsége is. Ugyanakkor a Szerbia legfőbb méltóságai által a nyilvánosság előtt tett ígéretek és az azóta tartó folyamatos hitegetés ellenére nyoma sincs a Csúrog, Zsablya és Mozsor magyar lakosságának kollektív bűnösségét kimondó határozatok hatályon kívül helyezésének” - mondta Korsós Tamás.

Nenad Canak: Vajdaság kérdése nagyon kényes

Nenad Canak ismételten szorgalmazta Vajdaság kérdésének nemzetközivé tételét, s megjegyezte, ebben nincs semmi különös, hiszen Szerbia kérdése már régóta nemzetközi. „Vajdaság kérdését internacionalizálni kell, hiszen egyértelműen egy demokratikus kérdésről van szó. Szerbia törvényeinek az uniós szabványokkal való egyeztetése valójában Szerbia nemzetközivé tétele, illetve a külső tényezők bevonása az ország dolgaiba. Hogy ne is említsem a nemzetközi monetáris intézményeket és azok beavatkozását Szerbia belügyeibe” – mondta a Vajdasági Szociáldemokrata Liga (LSV) elnöke. Értékelése szerint Vajdaság kérdése „nagyon kényes”, mert a tartomány az egyedüli olyan egysége az egykori föderatív Jugoszláviának, amelynek a kérdését nem oldották meg. A pártelnök elutasította a Vajdaságot ért szeparatizmus vádját, s azt mondta, szerinte ezek a vádak arra szolgálnak,

hogy megakadályozzák a tartomány autonómiájáról szóló esetleges tárgyalásokat. „Vajdaság nem függetlenséget kér, hanem autonómiát. Az autonómiáért folytatott harc pedig a teljes szerbiai rendszer megváltoztatásáért folyó harcot jelenti, ami még nehezebb. Könnyebb leválni Szerbiáról, mint megváltoztatni azt” – jegyezte meg az LSV elnöke. Hozzátette, pártja nem a könnyebbik utat választotta, hanem saját meggyőződéseit követi, aszerint pedig Szerbiának egy decentralizált demokratikus államnak kell lennie, s ebben Vajdaság autonóm tartományként kapna helyet és konstruktív szerepet töltené be az országon belül. Szerinte Vajdaság autonómiájának kérdését a szerbiai alkotmány módosításával kell megoldani, s ennek mindenképp be is kell következnie, ha Szerbia valóban az Európai Unió tagjává szeretne válni. Ugyanakkor megjegyezte, a belgrádiakban nem lát szövetségeseket a tartomány autonómiájáról való tárgyalások lefolytatásához.

Állampolgársági eskütételt tartottak Dél-Afrikában

Állampolgársági eskütételt tartottak múlt hét kedden a dél-afrikai Pretoriában, a rendezvényen részt vett Répás Zsuzsanna, nemzetpolitikáért felelős helyettes államtitkár is. A helyettes államtitkár az MTI-nek elmondta: az itt élő magyarság számára is fontos, hogy közjogilag is megerősítse kötelékét Magyarországgal. Répás Zsuzsanna arra biztatta az állampolgárságot felvevőket, akik között volt erdélyi és vajdasági származású is, hogy vegyenek részt a jövő évi magyarországi választáson. A helyettes államtitkár részt vett a Dél-Afrikai Magyar Szövetség által Johannesburgban működtetett magyar tanyán rendezett fórumon, amelyen kötetlen beszélgetésen tekintették át az ottani magyarság helyzetét, és azt, hogy mit várnak a magyar kormánytól. Elmondta, nagyon pozitívan fogadták a Kőrösi Csoma Sándor Programot, és kérték, a kormány folytassa azt, amennyiben mód van rá. Nagyon fontosnak tartották az odalátogató ösztöndíjas munkáját, aki segíteni tudta az ottani magyar közösséget - mondta Répás Zsuzsanna, külön kiemelve a fiatalok bevonását a különböző programokba. Megállapította: a diaszpóra közösségek egyik fő gondja, hogyan tudják a fiatalokat megszólítani és bevonni a magyarság életébe.

